

411.7.10.2015

Parlamentul României

Senat

Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități

Nr.XXVI/207/06.10.2015

RAPORT

asupra Propunerii legislative privind revenirea la denumirea oficială de "țigani" a persoanelor intitulate "de etnie romă"

În conformitate cu prevederile art.68 din Regulamentul Senatului, cu modificările ulterioare, Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități, prin adresa nr. **L411** din data de 2 septembrie 2015, a fost sesizată de către Biroul permanent al Senatului, în vederea dezbaterii și elaborării raportului, cu **Propunerii legislative privind revenirea la denumirea oficială de "țigani" a persoanelor intitulate "de etnie romă" (L411/2015)**, inițiatori: Diaconu Mihai-Bogdan - deputat Independent; Guran Virgil - deputat Independent.

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare revenirea la denumirea oficială de „țigani” a persoanelor de etnie romă pentru restabilirea corectitudinii acestei denumiri și evitarea confuziei care are loc în străinătate între denumirea de român și cea de „rom”.

Consiliul legislativ a analizat și **a avizat negativ** propunerea legislativă.

Comisia pentru egalitatea de șanse a analizat și **a avizat negativ** propunerea legislativă.

Membrii Comisiei pentru drepturile omului, culte și minorități au dezbătut propunerea legislativă în ședința din data de 6 octombrie 2015 și au hotărât cu **majoritate** de voturi să adopte un **raport de respingere**.

Începând cu anul 1971, când a avut loc la Londra primul Congres Mondial al Rromilor, în documentele internaționale predomină utilizarea termenului de Rrom, deși acesta nu este acceptat peste tot.

Astfel, chiar și după această dată, pe plan internațional sau la nivelul instituțiilor Uniunii Europene, se utilizează sintagma de dublă definiție rom/țigani, și exemplificăm, în acest sens:

-Recomandarea (2004)4 a Comitetului de Miniștri, privind educația copiilor romi/țigani în Europa (Consiliul Europei).

-Rezoluția Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 1989 privind

școlarizarea copiilor țigani și copiilor nomazi,- se prevede în titlu,- dar în cuprinsul acesteia se folosește sintagma „copii romi/țigani (Uniunea Europeană).

În legislațiile statelor membre se utilizează atât terminologia consacrată tradițional: gypsies (engleză), tziganes (franceză), zingara (italiană), sinti (germană), gitanos (spaniolă), dar și mai recentul apelativ rom sau cu ortografia Rrom.

Această din urmă denumire pare să aibă totuși utilizare preponderentă în ultimul deceniu, în special, în documentele internaționale, întrucât contribuie la facilitarea identificării corecte a întregii etnii (care datorită caracterului nomad al anumitor categorii, cum ar fi: ursari, aurari, fierari sau alte categorii)

Cu privire la utilizarea strictă a termenului *rom* - prin raportare la termenul *țigan* -precizăm că, întrucât documentele europene care să se refere strict la această etnie -romi/țigani- sunt limitate ca număr, (instituțiile europene tratând de o manieră unitară toate minoritățile etnice ce trăiesc în spațiul european) nu se poate afirma că există o formă corectă utilizată în documentele Uniunii Europene.

Punerea în aplicare a propunerii legislative analizate ar conduce, de o manieră subtilă, la ideea existenței unei populații speciale, diferită de celelalte populații conlocuitoare majoritare, populație care prezintă trăsături proprii ce îi conferă un statut social/moral diferit și care trebuie să aibă un tratament juridic/moral deosebit, nu conform principiilor de egalitate consacrate de dreptul internațional și dreptul Uniunii Europene.

Precizăm că, în ultimii ani, în special după extinderea Uniunii Europene, s-a constatat o preocupare deosebită pentru situația romilor/țiganilor, populație care, în ciuda proiectelor dezvoltate în cadrul programelor PHARE, continuă să fie afectată de discriminare și excludere. Terminologia utilizată în documentele oficiale elaborate la Bruxelles rămâne inconsecventă, fapt ce dovedește că nu există intenția de a crea un apelativ strict, aceasta fiind o chestiune minoră ce nu rezolvă problema integrării populației de etnie romă, iar denumirea folosită preia diferitele denumiri prezente în legislația statelor membre.

Pe de altă parte, precizăm că nici acțiunea de **impunere din exterior**, a unui anumit apelativ pentru o anumită etnie, **fără implicarea directă a subiecților cărora li se adresează**, nu este în concordanță cu aceste documente, care consacră **principiul dreptului la identitate proprie și dreptul la liberă exprimare** conform cărora „minoritățile naționale au dreptul să dezvolte cultura lor și să își păstreze elementele esențiale ale identității lor” (art.5 din Convenția-cadru a Consiliului Europei pentru protecția minorităților naționale).

Față de cele prezentate mai sus, aprecim că propunerea legislativă nu este compatibilă cu reglementările Uniunii Europene.

În raport cu obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare.

Având în vedere cele de mai sus, supunem spre dezbatere și adoptare Plenului Senatului, **raportul de respingere** a propunerii legislative.

Potrivit art.75 alin.(2) din Constituție și art.88. alin.(7) pct.1 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr.28 din 25 octombrie 2005, propunerea legislativă urmează a fi dezbătută de Senat în calitate de primă Cameră sesizată.

PREȘEDINTE,

Senator Rozalia-Ibolya BIRO

SECRETAR,

Senator Nicolae Vlad POPA